

BORGARTING LAGMANNSRETT

Dok 3

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep.

0030 Oslo

Deres referanse

Vår referanse

24-036522ADM-BORG/BORG

Dato

18.04.2024

Høringsuttalelse – Forslag til endringer i konfliktrådsloven og straffeloven mv. (strafferettslige reaksjoner for ungdom)

Vi viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev 1. mars 2024 vedlagt høringsnotat om ovennevnte. Som vi varslet departementet om i brev 11. april 2024, kommer Borgarting lagmannsretts høringsuttalelse etter høringsfristen.

1. Innledning

Borgarting lagmannsrett er positiv til hovedtrekkene i departementets foreslåtte endringer av de strafferettslige reaksjonene for ungdom. Forslagene vil gi større fleksibilitet til å fastsette reaksjoner som er tilpasset den enkelte ungdoms behov og situasjon. Lagmannsretten kan også i det vesentlig slutte seg til Oslo tingretts høringsvar 12. april 2024. Nedenfor vil vi kort kommentere de konkrete forslagene.

2. De konkrete forslagene

2.1 Adgang til å kombinere ungdomsstraff med særvilkår som nevnt i straffeloven § 37 første ledd bokstav a, b og d

Lagmannsretten slutter seg til departementets lovforslag, som vil bidra til at straffereaksjonen kan tilpasses den enkelte ungdoms situasjon og behov. Lagmannsretten understreker at det er ønskelig at koordineringsgruppen før behandlingen i retten har drøftet hvilke tiltak og vilkår som er aktuelle for ungdommen, slik at retten har et best mulig grunnlag for fastsettelse av straffereaksjonen. Videre er lagmannsretten enig med departementet i at brudd på særvilkår behandles etter straffeloven § 39.

2.2 Adgang til å kombinere ungdomsstraff med ubetinget fengsel av ubegrenset lengde, alternativt inntil 2 år eller inntil 1 år, samt særskilte hjemler for styrket ettervern

Frihetsberøvelse av barn skal som kjent bare brukes som en siste utvei, jf. FNs barnekonvensjon artikkel 37 bokstav b, og hensynet til barnets beste er grunnleggende. Det har tidligere ikke vært adgang til å kombinere ungdomsstraff og ubetinget fengsel. Borgarting lagmannsrett er positiv til innføring av en slik adgang. Det vil gi domstolen større fleksibilitet

Postadresse
Postboks 2107 Vikå, 0125 Oslo

Sentralbord
21 55 80 00

Saksbehandler
Kristine Bielke Djupvik

Bankgiro

Organisasjonsnummer
926721356

Kontoradresse
Keyzers gate 13, 0165 Oslo

Telefaks

Telefon

Ekspedisjonstid
0800-1545 (1500)

Internett/E-post
<http://domstol.no/borgarting>
borgpost@domstol.no

til å fastsette en straffereaksjon som balanserer de individuelle- og allmennpreventive hensynene i saken på en best mulig måte. De tiltakene som ligger i ungdomsstraffen, vil sannsynligvis være bedre egnet for oppfølging og kontroll enn ved en betinget delreaksjon.

Etter lagmannsrettens oppfatning bør det være adgang til å kombinere ungdomsstraffen med ubetinget fengsel innen en tidsramme på to år. Selv om det i de fleste tilfeller vil være tilstrekkelig med en ramme på ett år, bør det være en åpning for å bruke en slik kombinasjon av straffereaksjoner også i mer alvorlige saker der fengselsstraffen bør være lengre.

Det kan for øvrig understrekes i forarbeidene at det ikke er meningen at den samlede straffen skal bli lenger enn det som er straffenivået i dag. Lagmannsretten legger til grunn at domstolene vil sikre at dette ikke skjer. Lagmannsretten tiltrer for øvrig Oslo tingretts høringsvar 12. april 2024 på dette punktet.

2.3 Påtalemyndighetens adgang til å føre vilkårsbruddsaker for retten

Lagmannsretten har ingen merknader til dette punktet.

2.4 Rett til offentlig oppnevnt forsvarer også ved ungdomsplanmøtet under ungdomsoppfølging

Lagmannsretten er positiv til at det oppnevnes forsvarer på et tidlig tidspunkt i disse sakene. En oppnevnt forsvarer kan skape tillit hos ungdommen og bidra til å få saken inn på et best mulig spor for den unge.

2.5 Oslo tingretts forslag til et hurtigspor i ungdomssakene

Borgarting lagmannsrett har merket seg at departementet ikke på nåværende tidspunkt foreslår innføring av et eget hurtigspor i U18-sakene, men at de foreslåtte tiltakene i stor grad sammenfaller med forslag fra Oslo tingrett og arbeidsgruppen for U18-saker ledet av Domstoladministrasjonen.

Lagmannsretten er positiv til et hurtigspor for behandling av saker som gjelder ungdom i rettssystemet. Et slikt hurtigspor bør omfatte hele straffesakskjeden fra etterforskningsfasen til pådømmelse og straffegjennomføring. Borgarting lagmannsrett kan i hovedsak slutte seg til Oslo tingretts beskrivelse av den faktiske situasjonen for ungdomssaker i dag, og til det forslaget til hurtigspor som tingretten har skissert i høringsuttalelsen 12. april 2024.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser

Lovendringene og de øvrige tiltakene som er foreslått i høringsnotatet, vil neppe få økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning for Borgarting lagmannsrett. Dette kan stille seg annerledes hvis det innføres et særskilt hurtigspor for ankebehandling i U18-saker. Ettersom dette faller utenfor forslaget som er på høring, går lagmannsretten i denne sammenheng ikke nærmere inn på dette.

Borgarting lagmannsrett

Marianne Vollan
førstelagmann

Eyvin Sivertsen
lagmann

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur